

Uvodna reč

GRGO BUTIRIĆ

Da li ste prestari za tehnologiju?

Da li je danas, da bi se bio uspešan rukovodilac u IT industriji, dovoljno biti stručan i iskusen, ili je potrebno da budete i mladi?

SILICIJUMSKA DOLINA u Kaliforniji predstavlja mesto na kome je sve podređeno mladosti i uspehu, posebno kada je u pitanju tehnologija. To je scena na kojoj se, takoreći svakodnevno, pojavljuju novi genijalci, koji samo što su izašli iz kratkih pantalona. Džeri Jang i Dejvid Filo iz kompanije Yahoo, Mark Andresen iz Netscapea, Sergej Brin i Lari Pejdz iz Googlea i osnivač Facebooka Mark Cukenberg – svi su oni bili u dvadesetim godinama kada su postali slavni. Ima i primera iz ranije prošlosti – Stiv Džobs i Stiv Voznijak su imali 21. odnosno 25 godina kada su osnovali kompaniju Apple Computer.

Ono što posmatraču zbivanja „u tehnološkoj prestonici sveta“ nije vidljivo na prvi pogled, jeste tiha diskriminacija koja vlada prema rukovodiocima srednjih godina ili starijima. Ili, kako to navodi Klajv Tompson, urednik magazina Wired: „Ako se približavate kraju tridesetih godina života vi ste zastareli.“ Uvreženo je mišljenje da se u oblasti savremenih tehnologija promene dešavaju takvom brzinom, da rukovodioci ne mogu da ih savladaju, dodaje Tompson. Štaviše, u Internet devniku Valleywag, nedavno je objavljena rang-lista deset najmoćnijih rukovodilaca IT industrije pod naslovom „Prestareli IT moćnici“. Sa izuzetkom 64-godišnjeg Larija Elsona, glavnog izvršnog rukovodioca Oraclea, svi rukovodioci na listi nalaze se u ranim pedesetim godinama.

Filip Kurto, 64-godišnji glavni izvršni rukovodilac kompanije Qualys iz Redvuda, kaže da mu mnogi poznanici postavljaju isto pitanje: „Veoma ste uspešni i zaradili ste priličnu sumu novca. Zbog čega još uvek radite?“ „Moj odgovor je jednostavan. Volim da preuzmem malu kompaniju i oblikujem je kao skulpturu. To je moja umetnost. Niko nije pitao Pikasa zbog čega još uvek slika, iako je prevalio

90 godina; zašto bi u mom primeru bilo drugačije“, kaže Kurto, koji je u svom radnom veku rukovodio nekim od najpoznatijih kompanija u SAD.

Slični primeri se u SAD mogu pronaći i u nekim tradicionalnim granama industrije, za koje se ne bi moglo reći da se promene u njihovom poslovanju odvijaju velikom brzinom. Džejms Sinegal (72) se nalazi na čelu kompanije Costco, Ralf Loren (68) rukovodi kompanijom Polo

Ralph Lauren, dok 75-godišnji Šeldon Anderson uprkos svom poodmaklom dobu upravlja čuvenim hotelom Venetian u Las Vegasu. Sličnih primera ima i u medijskim kompanijama u SAD – 85-godišnji Samner Redstoun je na čelu Upravnog odbora grupacije National Amusements koja u svom vlasništvu ima kompanije CBS, Viacom, MTV, Paramount Pictures i Dreamworks, dok se njegovi ispisnici Rupert Mardok (77) i Karl Ikan (72) nalaze među čelnim rukovodiocima kompanija News i Yahoo.

Urednici časopisa Computerworld su nedavno pokušali da istraže pojavu da rukovodioci velikih kompanija ostaju aktivni na svojim radnim mestima, iako bi već odavno trebalo da se odmaraju u nekom

od karipskih letovališta. U tom istraživanju je učestvovalo i nekoliko poznatih rukovodilaca velikih kompanija, između ostalih i gore pomenuti Filip Kurto. Većina njih su na pitanje zbog čega još uvek rade, izjavili da su do te mere predani poslu, da ne mogu da zamisle dan bez poslovnih aktivnosti. Većina učesnika istraživanja tvrdi da rade 60-70 časova nedeljno (iako ne gledaju na sat) i da su u kancelariji već u 7 časova ujutro.

Neki od učesnika istraživanja su svojevremeno ipak otišli u penziju, ali su se posle kratkotrajnog odmaranja vratili aktivnom životu i počeli ponovo da rade. Svi su, bez izuzetka, istakli da im povratak u kancelariju nije teško pao i da to nisu učinili iz finansijskih razloga. „Nedelju dana odmora mi je sasvim dovoljno. Penzija? Osećao bih se kao u grobu“, kaže jedan od učesnika istraživanja Computerworlda.

Učesnici istraživanja tvrde da u Silicijskoj dolini ne postoji etnička ili rasna netrpeljivost, ali kada je u pitanju navodna starosna diskriminacija, svi se slažu da ona počinje da se primećuje već u tridesetim godinama. Pomenuto je i da se u razgovorima za posao često može čuti: „Vaše kvalifikacije su sasvim u redu, ali nažalost, tražimo nekog mlađeg.“

Prema mišljenju ispitanika, prilikom angažovanja novih zaposlenih, najvažnije je da oni budu preduzimljivi i energični, da pokazuju entuzijazam i volju za napretkom. „Ako ne ispunjavate te kriterijume, nije uopšte važno koliko godina imate. Zahvaljujući bogatom iskustvu i aktivnom načinu života mnogi sredovečni rukovodioci imaju više energije nego tridesetogodišnjaci“, smatra Donald Masaro (65), dugogodišnji glavni izvršni rukovodilac kompanije Sendmail.

Grgo Butirić je zamenik glavnog i odgovornog urednika časopisa Mikro. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.co.yu/arhiva/grgo.